

Katowice, dnia 29 marca 1958 r.

Adolf Dygacz

Katowice

Mariacka 8 m.4

Instytut Śląski

O p o l e

Proponuję wydanie publikacji pt. "Wojciech Szczudło i jego zbiór pieśni opolskich" /tytuł roboczy/.

W mojej pracy muzykologicznej odkryłem niedawno zbiór pieśni ludowych Wojciecha Szczudły, który w okresie hitlerowskim był nauczycielem polskiej szkoły w Centawie, pow. Strzelce Opolskie i położył duże zasługi dla utrwalenia polskości na Ziemi Opolskiej zarówno jako pedagog, kierownik polskich zespołów śpiewaczych, współredaktor opolskiego czasopisma "Przyjaciel Pieśni", wreszcie jako zbieracz pieśni ludowych. Za swą owocną działalność społeczną Wojciech Szczudło zginął 31 lipca 1943 roku w obozie koncentracyjnym w Majdanku.

Odkryty zbiór Szczudły liczy w sumie 73 pieśni, z których 27 weszło do publikacji "Pieśni ludowe z polskiego Śląska" tom II, opracowanej przez Józefa Ligęzę i St. Mariana Stońskiego a wydanej w PAU, Kraków 1938 r. Pieśni te zbierał Szczudło w latach 1934 - 1937 w następujących wsiach opolskich: w Centawie, Imielnicy, Staniszczech Wielkich, Łaziskach, Rozmierce, Sieronowicach, Starym Ujeździe, Błotnicy, Wielkim Kamieniu.

Publikacja będzie miała charakter dokumentacyjny. Celem jej będzie przede wszystkim ukazanie pionierskiego a zarazem bohaterskiego wysiłku poniesionego przez polskiego nauczyciela w latach największego terroru faszystowskiego. Pieśni poprzedzone będą pracą historyczną, w której poza krótkim rysem biograficznym omówię szczegółowo bogatą działalność Szczudły oraz dokonam próby oceny naukowego materiału. Poważny i ciekawy dział publikacji stanowić będzie korespondencja Szczudły, w której naczelne miejsce zajmą jego listy /około 20/ pisane do żony z obozu koncentracyjnego a przesyłane ~~do niej~~ czarną pocztą.

Objętość publikacji szacuję na 6 arkuszy autorskich, z tego 3 arkusze zajmą pieśni, 1 arkusz listy i 2 arkusze omówienie.

Materiał folklorystyczny planuję konfrontować powtórnie w terenie, oczywiście w miarę możliwości dotarcia do tych osób, od których Szczudło pieśni zapisywał. Zapisy trzeba będzie uzupełnić wedle współczesnych wymogów /czas trwania itp./.

Maszynopis do druku jestem w stanie złożyć w ciągu półtora miesiąca počawszy od dnia decyzji Instytutu i powiadomienia mnie, że na proponowaną pozycję reflektuje.

Wojciech Szczudło to piękna postać polskiego działacza na Opolszczyźnie. Jako folklorysta zasłużył się tym, że zbierał pieśni a jednocześnie opracowywał twórczo na zespoły śpiewacze i instrumentalne, przyczyniając się w ten sposób do popularyzacji opolskiego folkloru. Jego zbiór jest interesujący, choć wymaga uważnego opracowania, adyustacji i uzupełnień. W sumie uważam tę publikację za bardzo potrzebną.

Honorarium za pieśni przysługuje się żonie i dwóm synom Szczudły. Po drugim mężu żona nosi nazwisko Leokadia Bartuzy, zamieszkała w Bytomiu ul. Król. Kingi 2, tel. 43-44.

Oczekuję rychłej wiadomości.

Adam Dygacz